

عنوان مقاله:

بسیج عمومی به مثابه یک وضعیت اجتماعی در کلانشهر مدرن و بازنمود آن در بیم و امید (۱۳۳۹)

محل انتشار:

فصلنامه هنر و تمدن شرق، دوره 10، شماره 37 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسنده:

علیرضا صیاد - استادیار گروه سینما، دانشکده سینما تئاتر، دانشگاه هنر، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

از ارنست یونگر نویسنده و نظریه پرداز برجسته آلمانی، به عنوان یکی از مهمترین نویسندگان قرن بیستم یاد می شود. وی در کنار افرادی همچون کارل اشمیت، و مارتین هایدگر در زمره روشنفکران راست گرای بودند که دیدگاه ها و نظریاتشان در به قدرت رسیدن حزب نازی تاثیر فراوانی داشت. بحث یونگر در رابطه با بسیج عمومی، از جنگ و مبارزه به مثابه الگویی برای شکل دهی به یک وضعیت اجتماعی بهره می گیرد که نظم اجتماعی را بر مبنای مفاهیم جنگی بازیگر بندی می کند. در این وضعیت نظامی سازی و بسیج زمان جنگ به ساختار اجتماعی تزریق می شود. پژوهش حاضر که با روش توصیفی - تحلیلی و با استفاده از منابع کتابخانه ای صورت گرفته است، می کوشد با تحلیل فیلم بیم و امید (۱۳۳۹) ساخته گرجی عبادیا، نحوه بازنمود وضعیت بسیج عمومی و کنترل اجتماعی را در این اثر مورد مطالعه قرار دهد. بیم و امید روایت زندگی مرد متاهل جوانی به نام آقای کریمی است که به واسطه بحران اقتصادی و مالی دهه سی به نازگی کار خود را از دست داده، بدین خاطر نمی تواند وعده هایی که برای شب عید به خانواده اش داده را عملی سازد. با در نظر داشتن شرایط نامساعد اجتماعی، بحران اقتصادی و گسترش اعتراضات و اعتصابات در مخالفت با حکومت در سال های انتهایی دهه سی، پژوهش حاضر می کوشد برخی از دلالت های اجتماعی و سیاسی این اثر را آشکار کند. از این منظر، فیلم به مثابه اثری پروپاگاندایی عمل می کند که تصویری فانتزی از جامعه ای همدل و منسجم ارائه می کند که شهروندان و حکومت برای مقابله با خطری که جان یکی از شهروندان را تهدید می کند (استعاره ای از تهدید نظم اجتماعی)، بسیج می شوند. آرامش و ثبات خانوادگی و اجتماعی به تصویر درآمده در انتهای فیلم، با تمایل حکومت پهلوی برای ایجاد ثبات و برقراری نظم از بطن اعتراضات و اعتصابات این ایام در پیوند قرار می گیرد.

کلمات کلیدی:

بسیج عمومی، نظارت اجتماعی، ارنست یونگر، والتر بنیامین، بیم و امید (۱۳۳۹)

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1541088>

